

Metropolia i co dalej?

18 lutego 2025 roku

I Zastępca Prezydenta Miasta Torunia - Rafał Pietrucień

Krajowe dokumenty strategiczne – aktualne i przyszłe działania

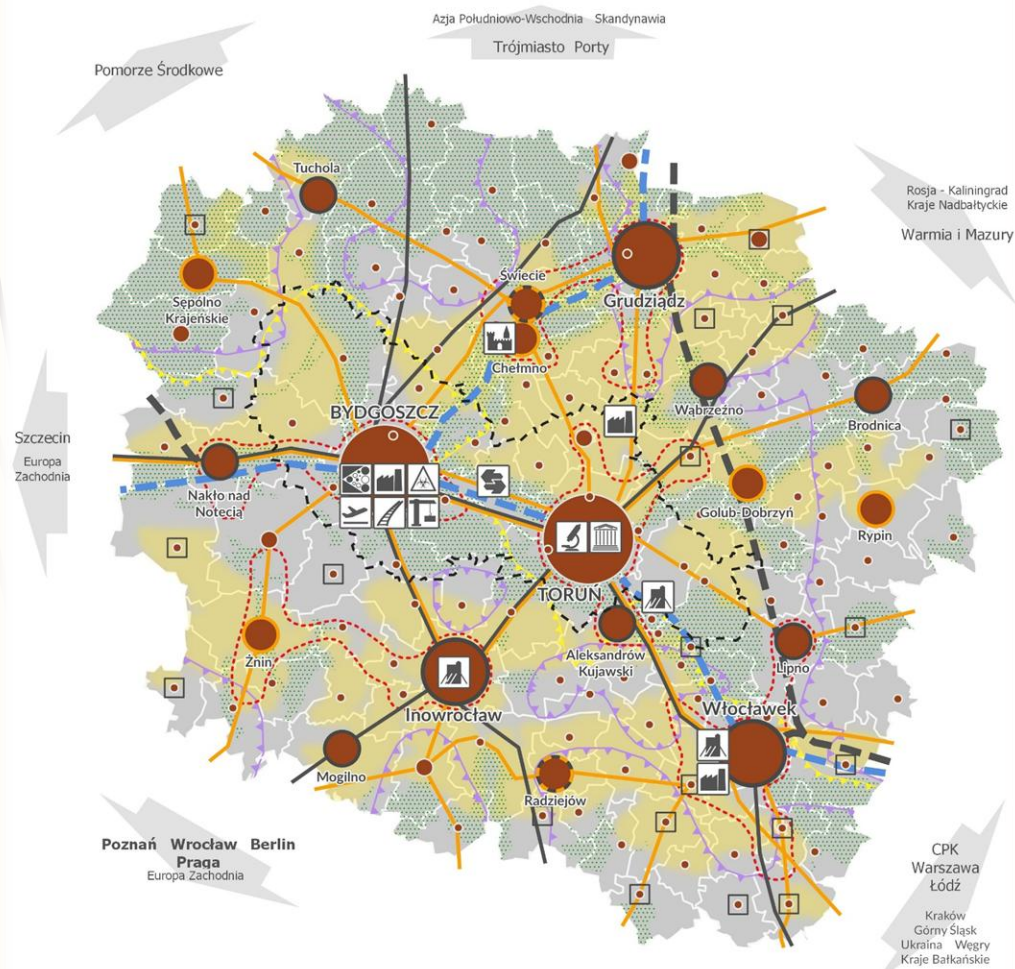
W 2024 r. trwały prace związane z przygotowaniem nowych, kluczowych krajowych dokumentów strategicznych, wyznaczających ramy dla planowania rozwoju państwa w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w najbliższych 10 i 25 latach.

- w okresie sierpień/wrzesień 2024 r. prowadzone były **konsultacje społeczne projektu *Koncepcji Rozwoju Kraju 2050***, zawierającego typologię ośrodków miejskich Polski, gdzie **Toruński MOF został wskazany jako aglomeracja regionalna**,
- opracowywana jest także ***Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2035***, której zapisy będą uszczegóławiały zapisy KRK 2050 i ustalały pozycję i rolę poszczególnych rodzajów ośrodków miejskich na mapie Polski

- ➔ w okresie luty/marzec prowadzone będą prekonsultacje projektu ***ŚSRK 2035***, a w czerwcu 2025 r. oficjalne konsultacje,
- ➔ musimy razem włączyć się w dyskusję, aby mieć wpływ na rozwój naszego obszaru, w tym lobbować na rzecz odpowiedniej pozycji miejskiego obszaru Torunia w sieci osadniczej kraju – **jako obszaru pełniącego funkcje metropolitalne**

Poziom regionalny – strategia rozwoju województwa

Konieczność uwzględnienia
modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej
województwa kujawsko-pomorskiego
w zakresie:

- systemu przyrodniczego,
- systemu osadniczego,
- systemu transportowego,
- kluczowych elementów budujących potencjał ponadregionalny i przewagi konkurencyjne województwa,
- zidentyfikowanych obszarów wymagających rozwiązania sytuacji problemowej,
- założeń polityki terytorialnej

Potrzeba uwzględnienia:

- OSI na poziomie krajowym i regionalnym,
- projektów kluczowych
- Stołecznego Obszaru Rozwoju

Poziom regionalny – opiniowanie strategii rozwoju gminy

art. 10f ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym

**projekt
strategii rozwoju
miasta/ gminy**

art. 10g ust. 5 uosg

**projekt
strategii rozwoju
ponadlokalnego**

**jest przedkładany zarządowi
województwa w celu wydania opinii**

dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń
i rekomendacji w zakresie kształtowania i
prowadzenia polityki przestrzennej w
województwie określonych w strategii
rozwoju województwa (30 dni na wydanie
opinii)

Poziom regionalny – opiniowanie/uzgadnianie Planu Ogólnego

Po podjęciu przez radę miasta/ radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego – prezydent/ burmistrz/ wójt

występuje o opinię

o projekcie planu ogólnego do marszałka województwa

w zakresie:

- udokumentowanych złóż kopalin,
- udokumentowanych wód podziemnych,

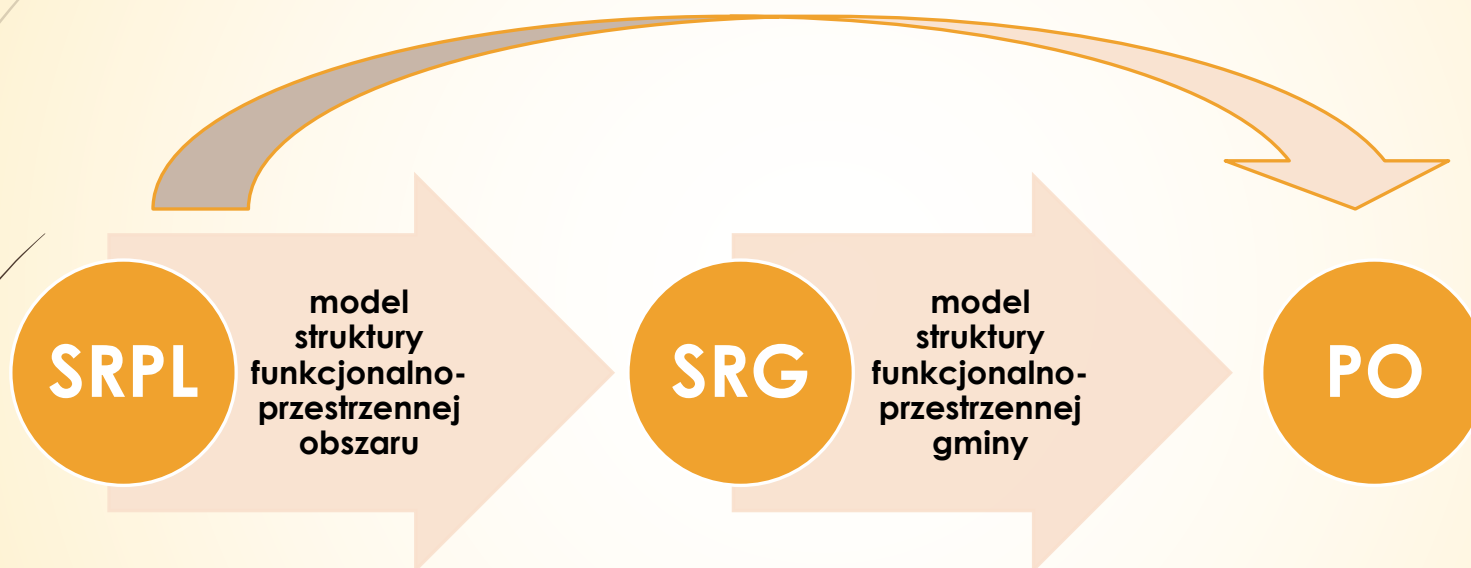
występuje o uzgodnienie

projektu planu ogólnego z zarządem województwa

w zakresie:

- odpowiednich zadań rządowych i samorządowych,
- uwzględnienia rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym oraz ustaleń zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa

Strategia rozwoju ponadlokalnego vs strategia rozwoju gminy i plan ogólny

Wyjaśnienia:
SRPL – strategia rozwoju ponadlokalnego
SRG – strategia rozwoju gminy
PO – plan ogólny

➤ SRG jest spójna ze SRPL

art. 10e ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym

➤ ustalenia PO określa się uwzględniając politykę przestrzenną gminy określoną w SRG lub SRPL

art. 13b pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Rozwijanie funkcji metropolitalnych

- obszar transportowy – rozwój wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych obszaru,
- obszar gospodarczy – wyspecjalizowany przemysł, przedsiębiorstwa, generujące powiązania międzynarodowe; rozwój działalności centrów logistycznych; promocja inwestycyjna – pozyskiwanie inwestorów,
- obszar kultury, dziedzictwa kulturowego i turystyki – głównie w oparciu o zespół staromiejski Torunia wpisany na Listę Dziedzictwa Kulturowego UNESCO, ale także poszerzanie oferty produktów turystycznych w oparciu o walory kulturowe i naturalne gmin obszaru metropolii, wspieranie przemysłów kreatywnych,
- funkcje administracyjne – siedziba władz regionalnych,
- funkcje festiwalowo-kongresowe,
- obszar akademicki, badawczo-rozwojowy – budowany wokół uczelni badawczo-rozwojowej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (1 z 10 uczelni badawczo-rozwojowych w kraju),
- obszar wysokospecjalistycznych usług medycznych

Dziękuję za uwagę.

Przestrzenne i funkcjonalne kryteria definiowania Metropolii

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Torunia, Główny Architekt Miasta - Maciej Kuras

METROPOLIA

kryteria definiowania metropolii

- znaczny potencjał ekonomiczny oraz silnie rozwinięty sektor usług wyższego rzędu;
- duży potencjał innowacyjny (jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe);
- pełnienie funkcji centralnych wysokiego rzędu hierarchicznego o zasięgu co najmniej krajowym;
- odgrywanie roli węzła w systemie (sieci) powiązań komunikacyjnych, organizacyjnych i informacyjnych oraz duża dostępność w różnych skalach przestrzennych, także w skali międzynarodowej;
- stymulowanie rozwoju sieciowego modelu gospodarki i zarządzania.

METROPOLIA TORUŃSKA

kryteria funkcjonalne metropolii

Miasto nazywane metropolią musi spełniać następujące kryteria:

- dobrze rozwinięty transport,
- bardzo wysoki rozwój sektora usług,
- sektor usług, zdolny do sprawnej obsługi biznesu,
- obecność firm międzynarodowych na terenie metropolitalnym,
- współpraca międzynarodowa w zakresie produkcji, wymiany towarowej, usług, a także siły roboczej,
- wysoka i sprawna dostępność telekomunikacji,
- zdolność do eksportu przedsiębiorstw, banków oraz innych instytucji,
- ogólnokrajowe środki masowego przekazu.

METROPOLIA TORUŃSKA

kryteria delimitacji obszaru metropolitalnego

- **kryteria funkcjonalne** (najważniejsze z punktu widzenia delimitacji obszaru metropolitalnego) – związki funkcjonalne ośrodka metropolitalnego z otoczeniem, wspólnie pełnione funkcje
- **kryteria demograficzne** – liczba mieszkańców, gęstość zaludnienia, wielkość i dynamika migracji z ośrodka centralnego na tereny obszaru metropolitalnego;
- **kryteria ekonomiczne** – liczba i charakter działalności podmiotów gospodarczych, wysoki poziom i duża dynamika rozwoju gospodarczego;
- **kryteria urbanistyczne** – charakter użytkowania ziemi, rodzaj, stan, jakość, fizjonomia i standard zabudowy;
- **kryteria techniczne** – stopień rozwoju i nowoczesność rozwiązań infrastruktury technicznej;

METROPOLIA TORUŃSKA

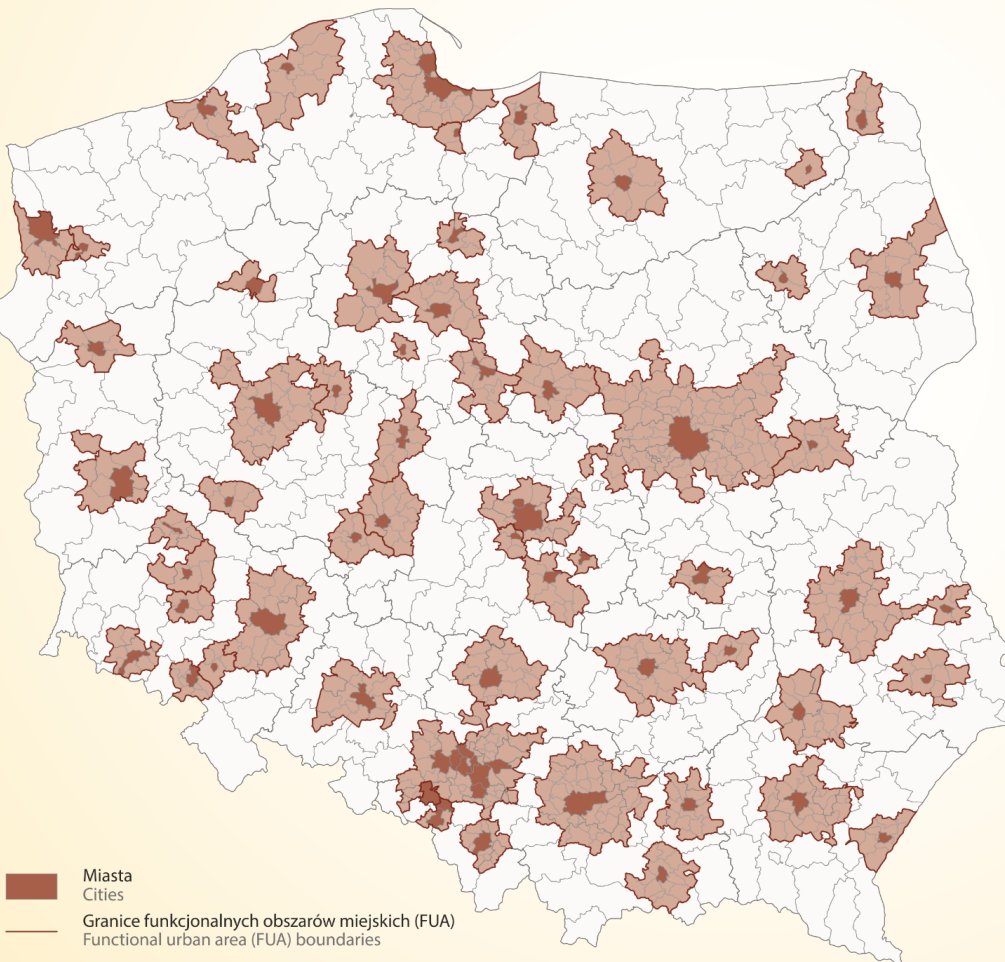
kryteria delimitacji obszaru metropolitalnego

- **kryteria społeczne** – wykształcenie, poziom warunków życia, struktura zawodowa ludności; **kryterium** wyznaczające **obszar bezpośredniego ciążenia** do metropolii, tzw. dzienny system miejski (ang. daily urban system), np. dojazdy do pracy i szkół;
- **kryterium zarządzania**, czyli wola polityczna potencjalnych podmiotów polityki metropolitalnej do jej koordynowania w obszarach uznanych wspólnie jako strategiczne dla danego obszaru;
- **kryterium spójności przestrzennej** (w tym także spójność systemów ekologicznych), zapobiegającej powstawaniu «wysp» i izolowanych obszarów.

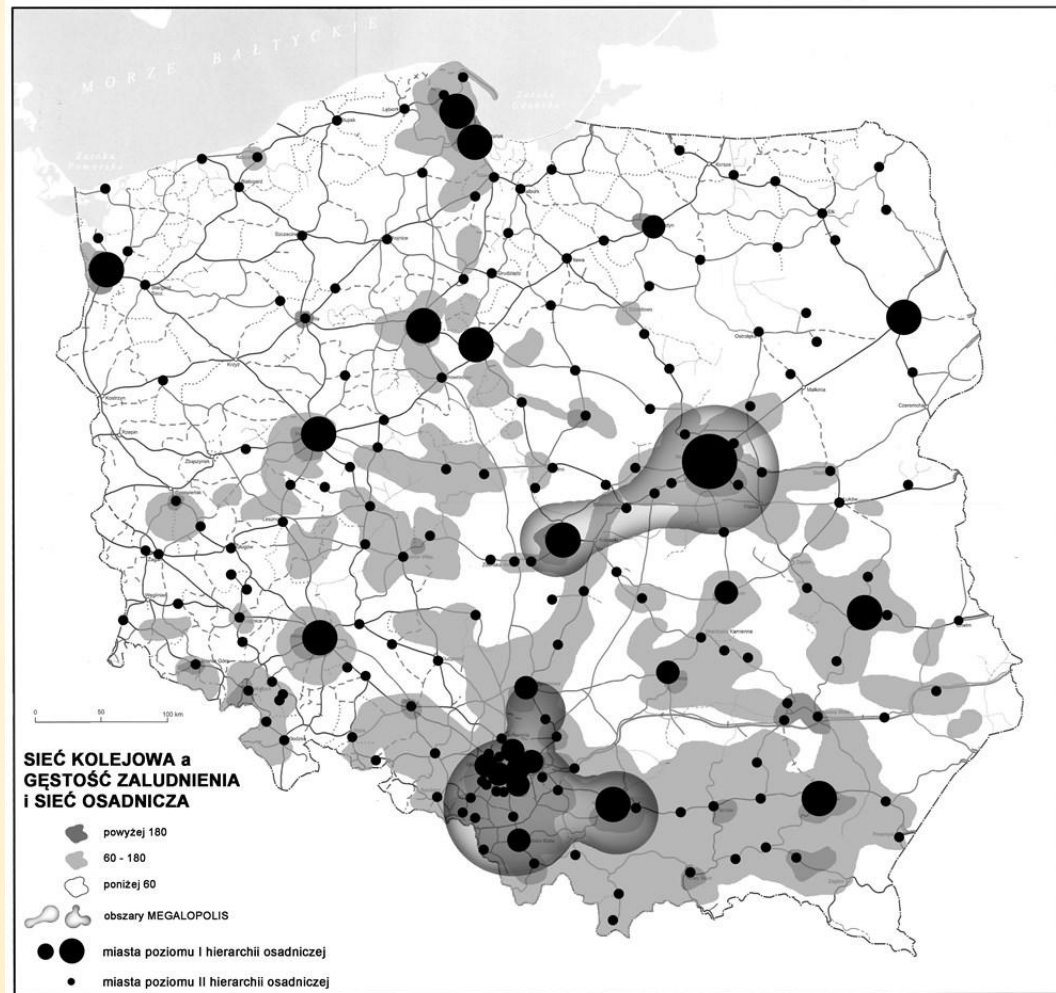
METROPOLIA

granice funkcjonalne obszarów miejskich

METROPOLIA

gęstość zaludnienia

METROPOLIA

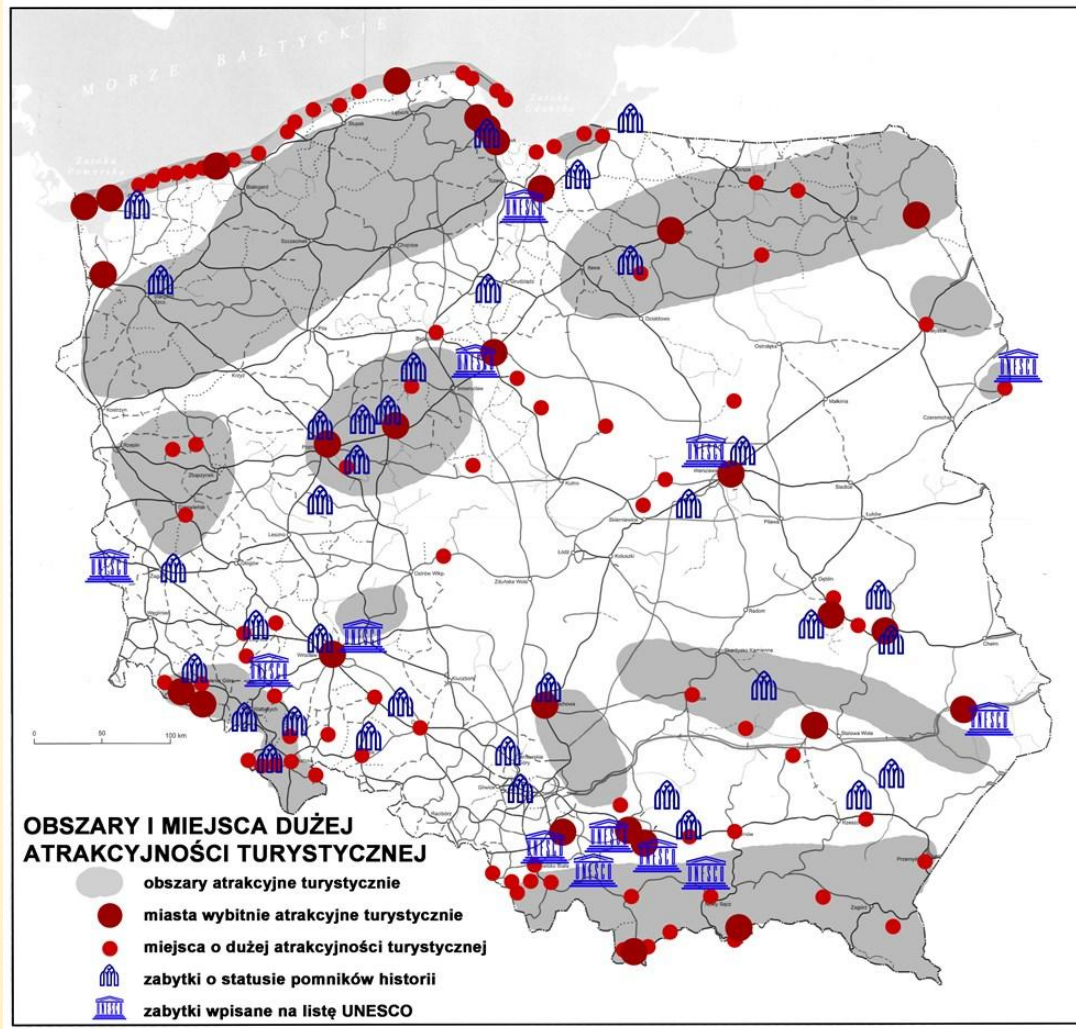
komunikacja kolejowa

Kolejowe szprychy Centralnego Portu Komunikacyjnego

METROPOLIA

atrakcyjność *turystyczna*

METROPOLIA

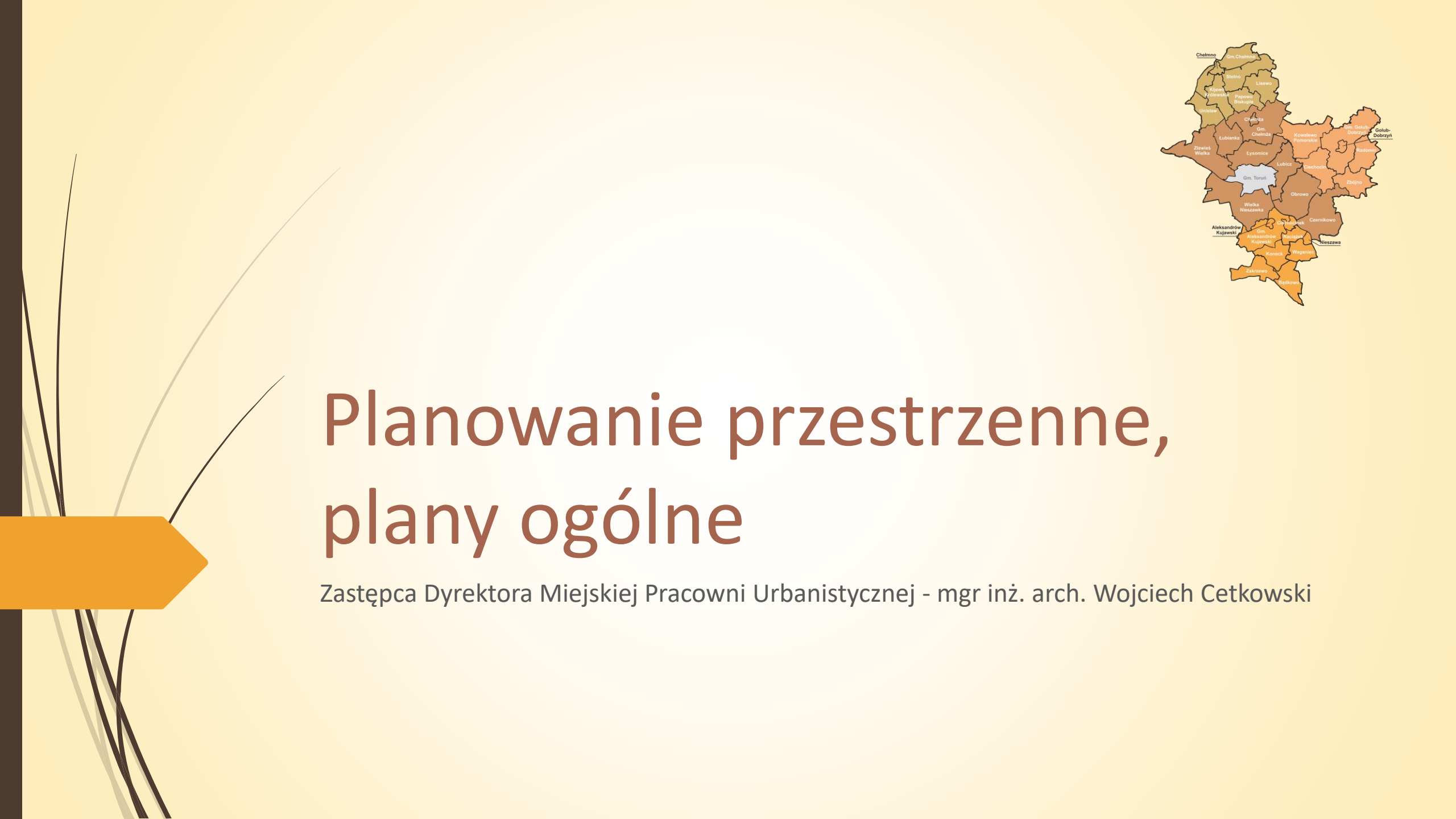
zagrożenia i *strategia*

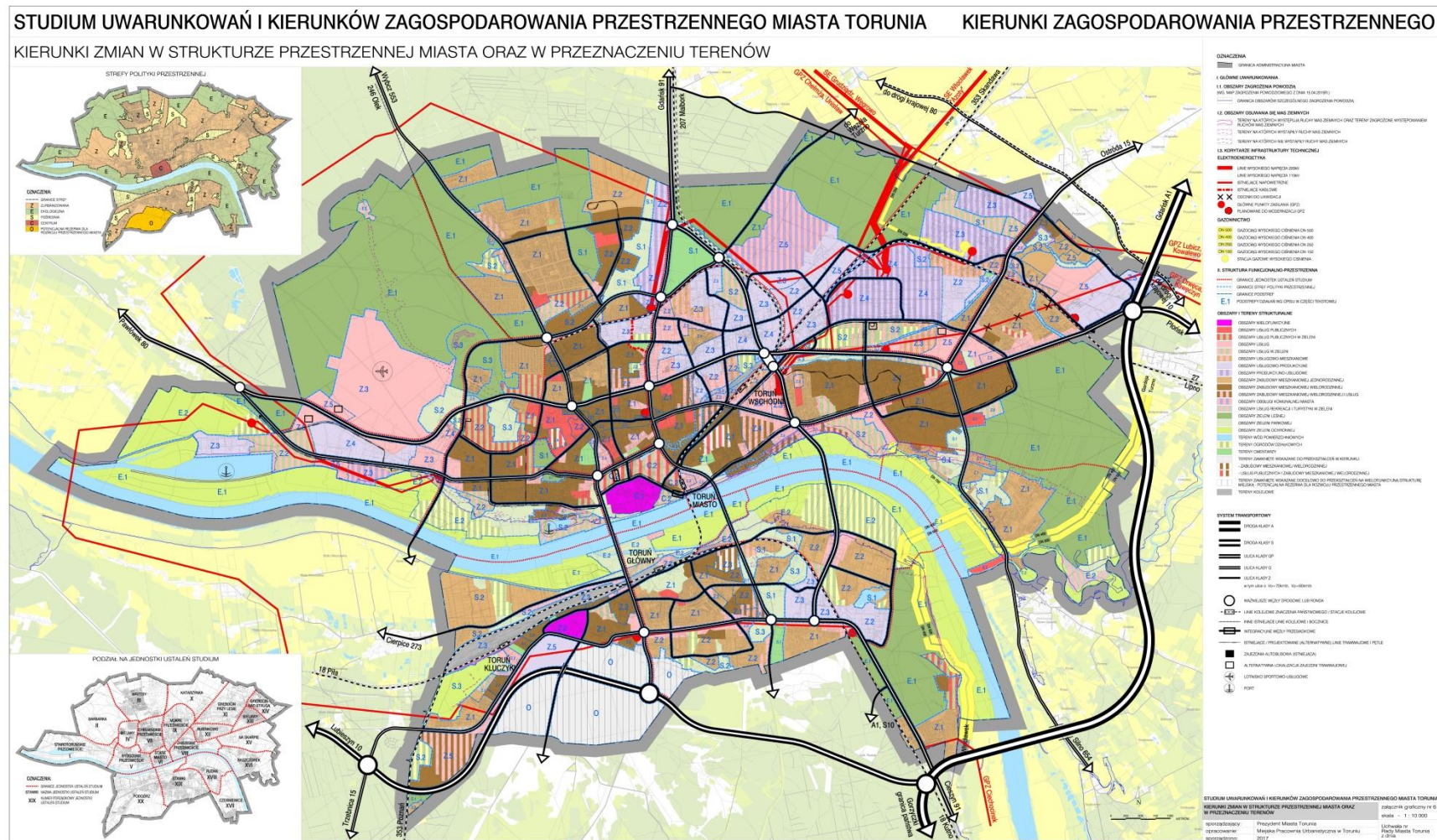
- **Eksurbanizacja**, rozlewanie się miast (*ang.* urban sprawl) – proces poszerzania się miejskich terytoriów na obszary o mniej intensywnej urbanizacji, takich jak przedmieścia i obszary wiejskie („rurbanizacja”), wynikający z rosnącego zaludnienia. W odróżnieniu od planowej suburbanizacji, jest procesem niekontrolowanym, wynikającym z popytu na nowe budownictwo i szkodzących środowisku naturalnemu praktyk deweloperskich. Towarzyszy mu dezindustrializacja oraz degradacja centrów miast. (Wikipedia)
- **Inteligentny wzrost** (inaczej zrównoważony rozwój) czyli planowanie zwartej zabudowy, integrowanie transportu publicznego oraz organizowanie możliwości poruszania się przez rowerzystów i pieszych w centrach miast, dla zwiększenia atrakcyjności centrów;
- **Nowy urbanizm** czyli działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego, a także na rzecz rewaloryzacji centrów miejskich i przekształcania rozproszonych, izolowanych przedmieść we wspólnoty sąsiedzkie, celem stworzenia przyjaznej człowiekowi przestrzeni.

Dziękuję za uwagę.

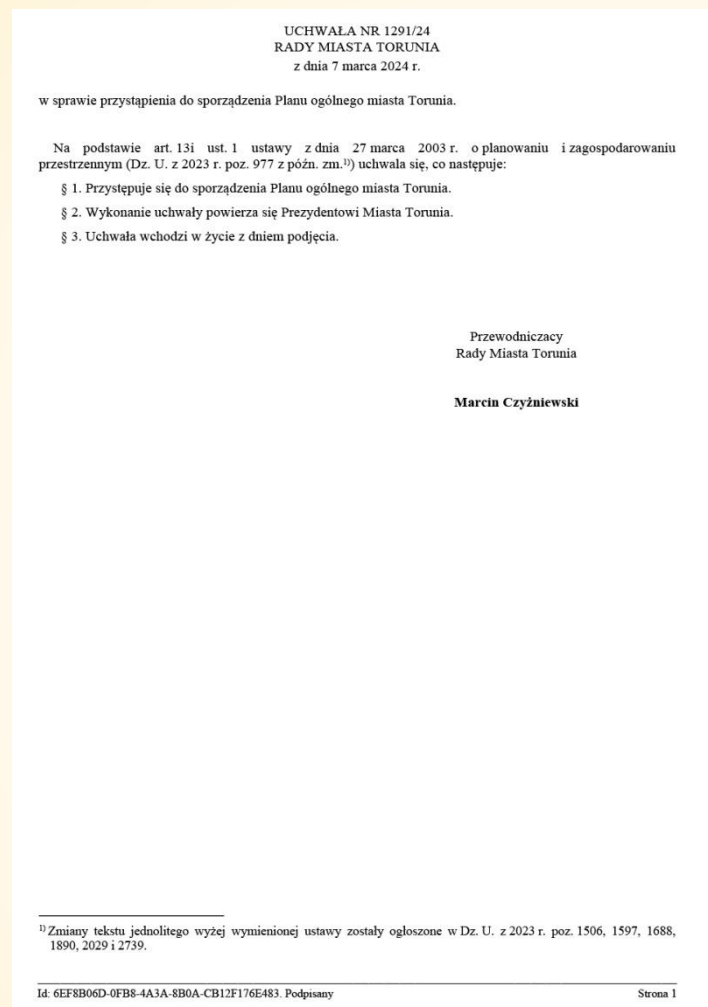

23

[illegible]

Reforma planistyczna w polityce przestrzennej gmin - Plan ogólny

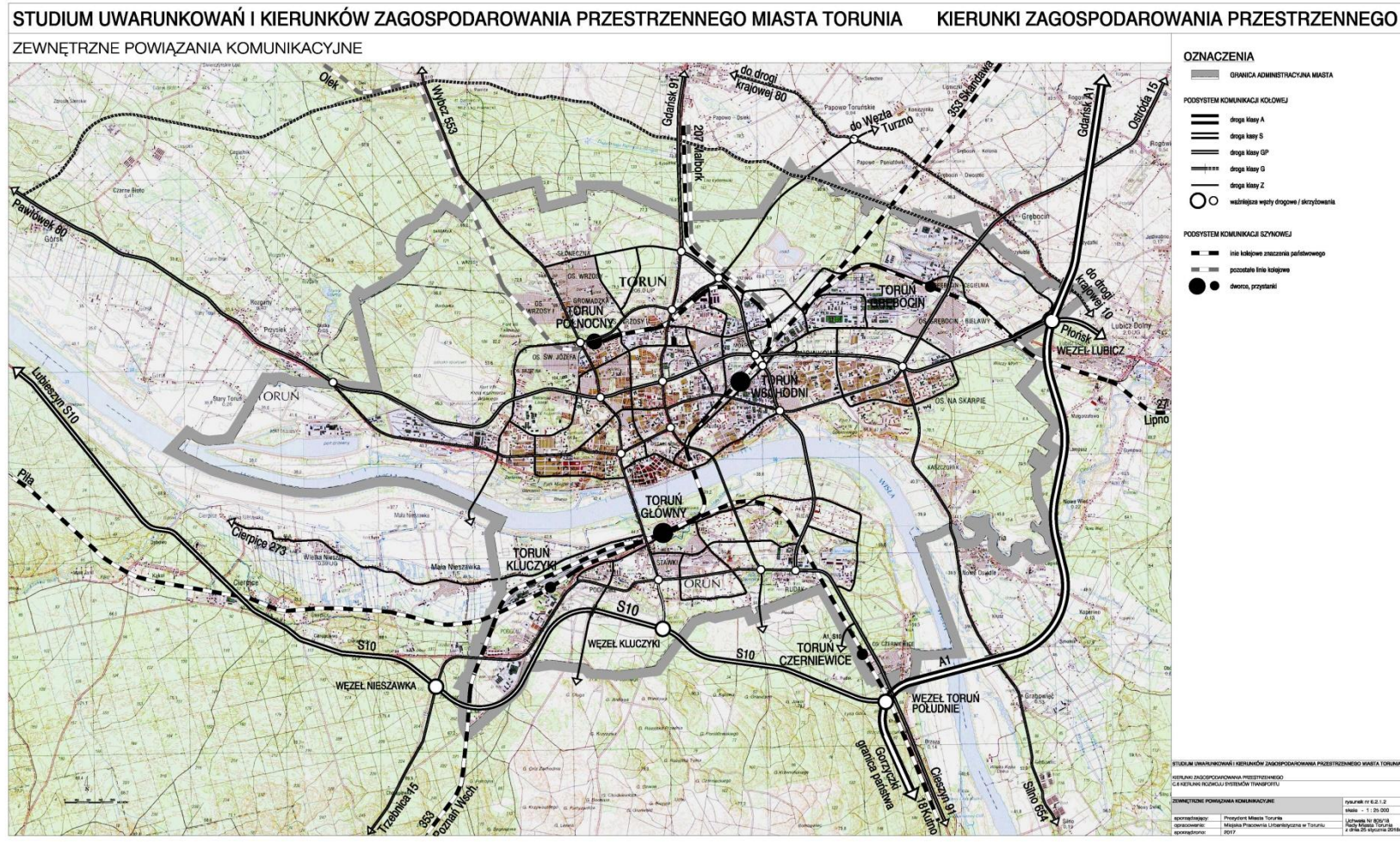
24

- POG nowy akt planistyczny wprowadzony reformą planistyczną z 09.2023r. ma zastąpić studium / nowy akt prawa miejscowego / podstawa przy nowych mpzp. i wz
- Uchwała o przystąpieniu / postęp prac

Plan ogólny miasta Torunia - powiązania zewnętrzne

25

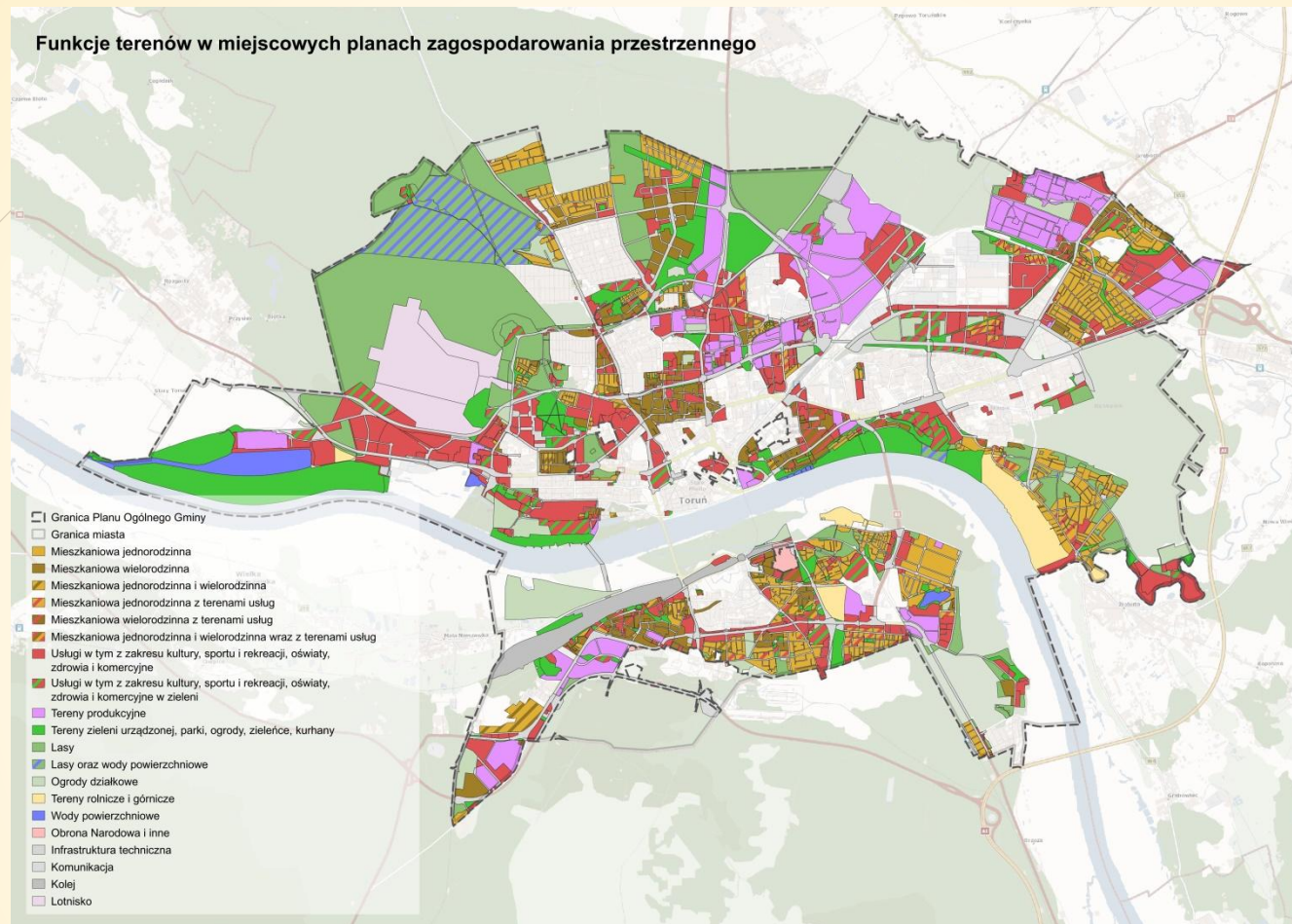
generalnie kontynuacja dotychczasowej polityki przestrzennej miasta / utrzymanie dotychczasowych korytarzy komunikacyjnych o znaczeniu ponadlokalnym – w tym trasa zachodnia z most – do Małej Nieszawki i drogi ekspres. S-10 – połączenie dróg kraj, DK80 i DK 15, połączenie lewobrzeża Torunia z dr. ekspres. S-10 i autostradą A1, utrzymanie planowanego poł. drogowego z węzłem autostradowym Turzno

skoordynowane działania z gminami sąsiednimi przy tworzeniu planu
ogólnego na etapie wstępnym wnioski a następnie opiniowanie projektu
dokumentu / zgodność z polityką regionalną wynikającą z planu
zagospodarowania przestrzennego województwa

Plan ogólny miasta Torunia - nowa jakość polityki przestrzennej gmin

27

znaczenie prowadzonych prac nad planami ogólnymi

- uaktualnienie polityki przestrzennej gmin
- ścisłe powiązanie podziałów funkcjonalnych z obowiązującymi planami miejscowymi w granicach gmin
- kontrolowane plany rozwojowe w zakresie zapotrzebowania na nowe tereny mieszkaniowe
- ujednolicenie aktów kierunkowych gmin jakim będą plany ogólne

Dziękuję za uwagę.

Dyrektor Biura Stowarzyszenia Metropolia Toruńska - dr Maja Lewandowska-Robak

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego

- ▶ jest nowym elementem systemu dokumentów strategicznych, która w założeniu jest odpowiedzią na potrzebę wspólnego planowania rozwoju w obrębie kilku gmin lub powiatów powiązanych ze sobą funkcjonalnie,
- ▶ została wprowadzona w ramach nowelizacji ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju do ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ▶ jest dokumentem strategicznym o charakterze zintegrowanym - łączy ze sobą sfery:
 - ▶ społeczną,
 - ▶ gospodarczą,
 - ▶ przestrzenną
 - ▶ klimatyczno-środowiskową.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego

zawiera wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej oraz określa:

- **cele** strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym,
- **kierunki działań** podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych,
- oczekiwane **rezultaty** planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia,
- **model struktury funkcjonalno-przestrzennej**,
- **ustalenia i rekomendacje** w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej,
- **obszary strategicznej interwencji** określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań,
- **obszary strategicznej interwencji** kluczowe dla gminy (jeżeli takie zidentyfikowano) wraz z zakresem planowanych działań,
- **system realizacji strategii**, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych,
- **ramy finansowe i źródła finansowania**.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego

harmonogram opracowania projektu

- faza diagnostyczna - do 31 maja 2025 roku.
- faza opracowania projektu Strategii wraz z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej - do 30 lipca 2025 roku.
- przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (jeśli będzie wymagana) - do 29 sierpnia 2025 r.
- przeprowadzenie konsultacji społecznych - do 30 września 2025 r.
- przeprowadzenie ewaluacji ex-ante trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii - do 8 października 2025 r.
- przygotowanie finalnej wersji Strategii - do 15 października 2025 r.
- przygotowanie wersji Strategii po ewentualnych uwagach instytucji opiniujących - do 5 grudnia 2025 roku.
- podjęcie uchwały o przyjęciu Strategii przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia - do 31 grudnia 2025 r.

Dziękuję za uwagę.

1. **Identify the main idea or topic of the text.**
 2. **Summarize the key points or arguments.**
 3. **Provide evidence or examples to support your summary.**
 4. **Conclude with a final statement or recommendation.**